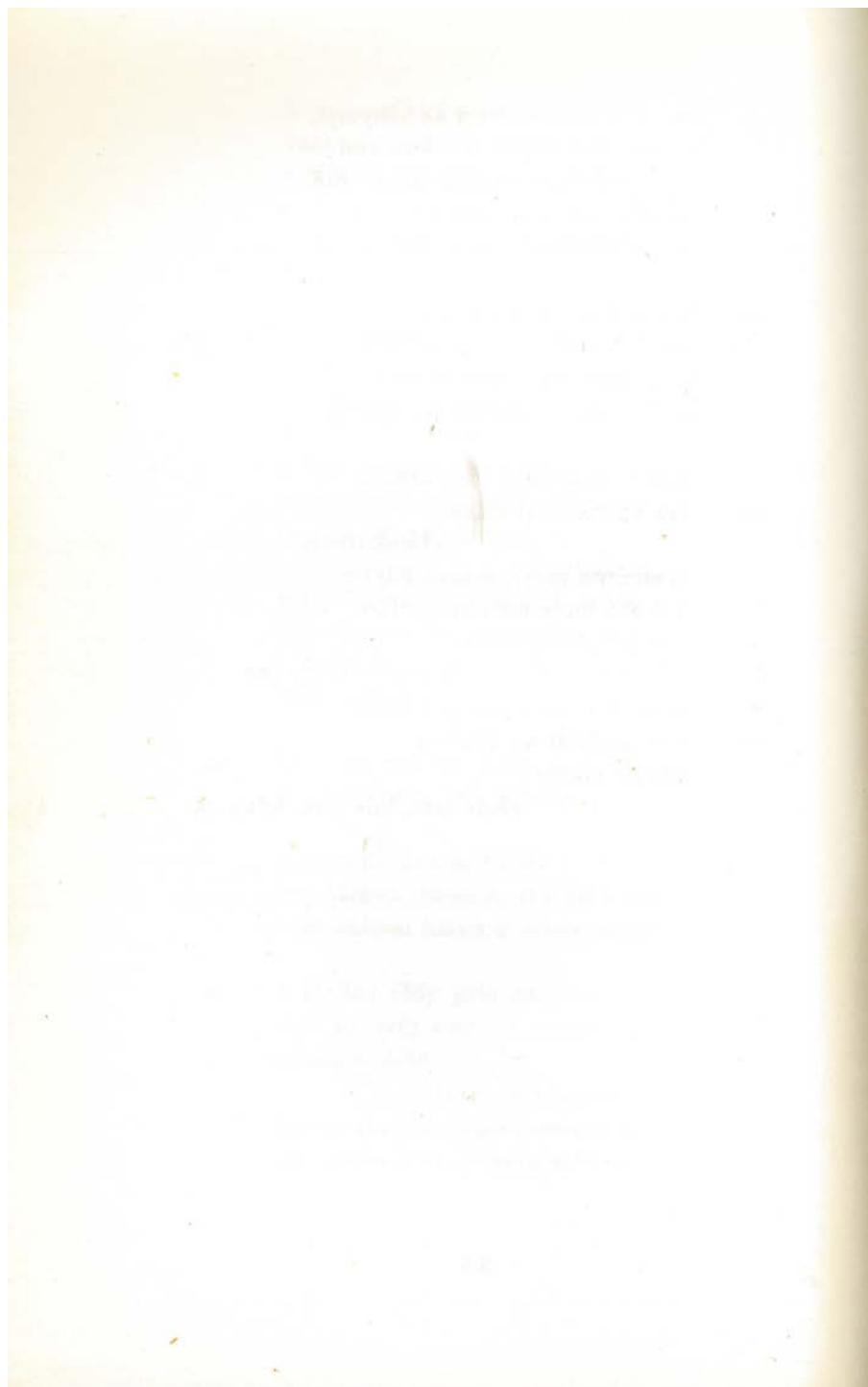

M É B Á S N Ě

Verše z let 1917—1918

*Kniho má, rodiš se z pochyb.
V čem zemřeš? Ve vědomí
dokonalosti, — či slaboty?*

BOUŘE

Balada

»Můj milý, pojď, — ach pohleď jen!
Již na západě zhasnul den
a po nebi jak štváný běs
se žene bouřných mraků děs.«

5 »Nic, milená, se nestrachuj,
jen chvíli ještě se mnou stůj!
Svou přitul ke mně bílou líc
a přitiskni se ke mně víc!«

10 »Hleď, milý můj, tam v temnou dál,
jak někdo hrozný by tam stál.
Má klobouk v čele, tmavý plášť
a z očí zírá bledá zášť.«

15 »Já nezřím nic, — toť lichý blud.
Tož zapuď ze své duše trud.
Snad na noc bouře přichvátá.
Já s tebou jsem. Nač hrůza ta?«

20 »Ach milý můj, pojď domů již,
má prsa svírá hrozná tíž.
Jak neštěstí se šklebí mrak
a vůkol ticho, — ticho tak.«

»Já s tebou chtěl snít šťastný sen
a ty, — ty vidíš hrůzu jen.
Pojď, děvče mé, pojď vstříc těm tmám,
ať vím, zda milovat tě mám.

25 A ráda-li mě trochu máš,
nezděsí tě ni satanáš.
A nepůjdeš-li, pamatuj,
že zítra neprijde hoch tvůj.«

Dvě hvězdy ve tmách vzplanuly
30 a tiše k zemi skanuly,
zapadly v trávu, — zhasly též.

»Tak veď mě, milý, tam, kam chceš!«

Již vyšli. Temný noci chřtán
se rozevřel jim dokořán.
35 V ten hrozný, tichý noční klid
slyšeli jen svá srdce bít.

Od země náhle vítr vstal.
Jak ďábel kdyby zajásal,
tak zahučel tu jeho hlas.

40 Tu vzkřikl kdosi. Zas a zas
tak bolně v širé tmy a ztich.
Jen vichřice zněl pustý smích.

Teď z dále slyšet hřímání.
Kdo pustinou se prohání?
45 Sta stínů pozvedlo se vráz,
jak by je vyburcoval ďas,
a v tance rytmu šíleném
hned do nebes a zase v zem
se točí, víří, zvedají
50 a křepčí v divém mumraji.

»Už bouře tu. Pojď domu již!
Já věřím ti... Pojď! — — Neslyšíš?
Kam zíráš? Ztrnulý máš hled.
Proč nemluvíš, proč nejdeš zpět?«

55 Teď zablesklo se. Siná zář
jí ozářila bledou tvář,
dokořán rozevřený zrak, —
však škoda jen, — — že mrtvý tak.
A zableskne se znovu v dál.
60 Zří, jako by tam někdo stál.
Má klobouk v čele, tmavý plášť
a z očí zírá bledá zášť.

Pak zhasne vše a ticho, — tma.

65 Tu náhle bouře zahřímá
a těžké, temné mraky níž
se ženou k zemi blíž a blíž,
jak hory kdyby padaly,
jak nebesa by klesaly,
vše řítí se a padá vráz.

70 Pak zmlká vše, — a ticho zas.

Z CYKLU »ON A JÁ«

I

*I dí jim: Pojdte za mnou a učiním
vás rybáře lidí. A oni hned opustivše
sítě šli za ním.*

Bible Kralická, Ev. sv. Matouše 19, 20

Již ve večerní halila se páry
pláň galilejská, člun když přistál k břehu
Šimona Petra.

Znaven denní práci
si přejel čelo svojí drsnou rukou,
5 usedl těžce na zádi své lodi
a zahleděl se ve večerní mlhy.

Tam z dále odkudsi se nesly
výkřiky rybářů, již dosud sítě
ven nevytáhli z hlubin mořské vody.
10 A na břehu, jenž tiše kolébal se
v mlhavých stínech, matně doléhala
večerní píseň neznámého chodce.
Cos jako smutek pohnulo se v duši
rybáře Petra. Cosi povolilo
15 ta pouta myšlenek, jež ve dne spaly.
Jakási touha svírala mu srdce,
jež bolestnou tak právě tím se stala,
že nedala se ostře vyhraniti.
Mu zdálo se, že v srdci pustém, prázdném
20 se též večerní těžké mlhy válí.
Tak bylo mu, jak kdyby právě čekal
na kohosi, jenž teplem svého ohně

mu rozžehne tam svojí rukou světlo.
Ve hlavě dechy myšlenek těch cítil,
25 jež nemyšleny dosud tiše snily
a čekaly, až někdo probudí je
a rozepne jim jejich křídla k letu.
Tak snil, jak ten, kdo čeká s touhou vroucí,
až přítelovy kroky na zápraží
30 se ozvou.

Těžké mlhy houstly, houstly...
a moře halilo se v sinou ocel...
Chlad stoupal od země a hlasy v dáli
pomalu tichly.

Petr sklonil hlavu
a pohroužil se znovu v přemýšlení.

35 Kdos položil mu ruku na ramena
a pohlédl mu v udivené oči:
»Pojď za mnou, Petře, učiním já tebe
rybářem lidí!«

Povstal beze slova
a kráčel za Ním.

40 Bílý stín se nesl
večerem šerým jako holubice
a za ním sta se vlekla temných postav
z tisíceletí do tisíceletí...

*

Proč nejdou s Ním, proč za Ním jen, proč za Ním!

II

*I dí mu Ježíš: Lišky doupata mají
a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn
člověka nemá, kde by hlavu sklonil.*

Ev. sv. Mat. Kap. 8, v. 20

»Můj mistře, půjdu za tebou, kam půjdeš!«

On pohléd na něj, svěsil svoji hlavu
v rmut těžkých myšlenek. Na svojím těle
pohledy potměšilé cítil davu,
5 jenž vbije kdysi hřeby v jeho dlaně...

Tak smutno bylo v světlé Jeho duši,
když v poušť pohlédl nechápavých očí,
jež zíraly naň tupě tak a maně,
jak pohlíží se vždycky na kejklíře,
10 jenž o slavnosti v davy lidu vkročí.

A přece dar jim na rukou svých nese,
přec přivést chce je k světlé, nové víře,
že z lidských srdcí, v kterých závist rve se,
lze vykresat též jasný lásky plamen.

15 A nikde ruky, jež by pohladila,
a nikde číše, jež by posílila,
a nikde místa, kde by hlava skryla
svůj těžký smutek. Všude kámen, kámen,
studený, tvrdý, nepřístupný zcela.
20 Tot' kolíbka pro myslitelů čela,
jež snila o lásce.

Líc bílou zvedl.

Tím krásným okem, za nímž nitro jeho

kvílelo bolem, ve tvář muži vhlédl,
jenž sledovat chtěl stopy jeho nohou.

25 »I divé lišky mají skrytu svého
i ptáci hnízd, v nichž skrčiti se mohou,
však pro toho, jenž lásku lidem nese,
ni místo malé, kam by hlavu sklonil,
na celém světě nikde nenajde se!«

ZASTAVENÍ

V bouřlivém moři příboje žití,
ve víru postav, které se v zlobě
z neznáma kamsi v neznámo řítí,
ve křeči těl, jež kupředu letí,
5 v šílených zjevů divoké spleti
náhle se octly tváří tvář k sobě
bílé dvě duše.

Stanuly tiše, vzhledly si v oči.
Září v nich slzy spřízněných žalů.
10 Zachví se obě, blíž k sobě vkročí.
Slyší svá srdce, stejně jim pějí.
Vzepnou své ruce, v náruč si spějí,
nezří kol rmutu, krve ni kalu,
letí si v náruč.

15 Náhle však vidí po svým boku
stíny dva státi, s nimiž je kdesi
spoutalo žití k jednomu kroku.
Zklamaně sklesnou napjaté ruce,
zraky se naposled políbí v muce,
20 hluboko k zemi hlavy své svěsí.
Odchází... mizí...

ROKOKO PODZIMNÍ

»Markýzi, pane můj, máte mě rád?
Šelmovsky příliš vidím vám hrát
kmitavé oči.«

»Paní má, sad
počíná v rudých barvách již plát.
5 Tolik vám slušel zelený šat.
Mám-li vás rád?

Snad... snad...«

T A N Ě C

Hle, hudba zní, — pojď, děvče mé, rychle
pojď tančit se mnou dokola v rej,
pojď zvířit v bouři srdce své ztichlé.
Nuž pojď již!

5 Ty pak, muziko, hrej
tak prudce, jako vichřice zpívá,
tak bouřně jako přívalu tok,
necht k nebi stoupá píseň tvá divá.
Nuž pospěš, milá, — ruce dej v bok.

10 Juž pod nohou se ztrácí nám země,
vše mizí kolem, chasa i ples.
Jen ještě blíže přitul se ke mně
a vzhůru, vzhůru, vzhůru mě nes!

RONDEAU O TVÝCH OČÍCH

Já zhlédl tvoje oči zpodvečera,
ach, tvoje snivé, zadumčivé oči.
Jak jasný bůh když do dveří mi vkročí
z večerních stínů pochmurného šera.

- 5 Mě celý den již tiskla nedůvěra,
já bál se, srdce že mi z hrudi skočí,
tu zhléd jsem tvoje oči zpodvečera,
ach, tvoje snivé, zadumčivé oči.
- 10 Já vlíbal lásku svou a přání sterá
těm sladkým zrakům, jež se za mnou točí
a nyní, nyní nemizí mi s očí
a vzlykám štěstím v skřípot svého péra :
»Já zhlédl tvoje oči zpodvečera.«

KDES V KNIZE MANĚ ZHLÉD JSEM
ZVADLOU RŮŽI...

Kdes v knize maně zhléd jsem zvadlou růží,
tak jako purpur zaschlé krve rudou.
Dech vzpomínek se tiše ke mně druží,
dech vzpomínek, jež dávnou píseň hudou
5 o bouři krve, která nevyvřela,
o touze, která zmizela již z čela,
o srdci, které umlklo již zcela,
o té, jež dávno, dávno zapomněla.

10 A cítím teď, co uviděl jsem prve:
tu vůni růže s dechem trpké krve.

PROPAST

Já vyšel tehdy, kdy se měsíc počal nebem krásti.
Les tichý byl a zval mne vpřed. Já stanul u propasti.
Stříbrně siné paprsky se po skaliskách chvěly
a dole, na dně propasti neznámé řeky pěly.

5 Tak vášnivě cos šeptaly, tak přepodivně spolu,
že maně jsem se nachýlil a maně toužil dolů,
tam v ony stíny modravé, kde ztajené je cosi
jak zavzlyknutí ve hrdle, když oko slza rosí,
tam v pohádková jezera, tak hluboká a tichá,
10 tam smutných stromů do šera, z nichž každý tiše vzdychá,
tam v louky temně zelené, jichž nedotkla se noha,
tam v ona šera tajemná, kam nežří ni zrak Boha.

A shýbal jsem se hloub a hloub. Tam odkuds píseň zněla,
jak kdyby flétna zpívala, tak tiše, tiše zcela.

15 O lásce ona zpívala. O lásce při měsíci,
o lásce tiché, slavnostní, o lásce s bledou lící
a očima tak žhavýma a očima jak uhly,
v nichž proudy zlata ztavené v plameny žluté ztuhly,
o lásce zlaté pohádce, o lásce v temných stínech,
20 o lásce rozvířených touh při těžkých rudých vínech,
o lásce snění, které jako stříbra vlas se vine
tam ve propasti rozvřené, tam na dně rokle stinné.

Já shýbal jsem se hloub a hloub. Já cítil žhavé vůně
těch nepoznaných rozkoší, jež střeží ona tůně.

25 Já nahýbal se níž a níž. Mé srdce divě bilo,
mně zdálo se, že cosi tam mi z hloubi odvětilo.
Ach, kousek jen a padnu tam v ty nepoznané stíny.
Ach, kousek jen a ponořím se ve svět zcela jiný.

Ty lampo nebes vyhaslá, tvé paprsky mě škrtí!
30 Mám skočit? Přijdu k životu, neb v oběť padnu smrti?
Jen krok, jen krok, jen maličko a poletím tam dolů.

Mám otevřené náručí a v srdci tolik bolu...

*

Já vyšel tehdy, kdy se měsíc počal nebem krásti,
já v tvoje oči pohlížel, já zíral do propasti.

NE SAMÝM CHLEBEM...

Kdys ve večerním šeru
přibelhal ku klášteru
muž zbídačený tuze
od hladu, zimy, chůze.

5 »Kdos na vrata nám tluče,«
dí opat zlostně bruče.
»Běž, bratře Matyáši,
se podívat, kdo straší.«

10 »Kdo jsi, jenž tlučeš do vrat?«
»Ach, pane, chléb! Mám hlad, hlad!
A dobrotivý Bože,
jen přes noc teplé lože!«

15 »Věříš-li v Krista Pána
a Maria že panna?«
Tu poutník dí: »I třeba,
jen dej mi kousek chleba!«

20 »A byl jsi u zpovědi?«
Zrak jeho smutně hledí.
»Ach, přebolestný osud!
Já nebyl u ní dosud.

Já bydlil v dálných lesích
a snil jen o nebesích.«
»Tot' přetěžká věc, synu!«
»Ach pane můj, vždyť hynu!«

25 »Teď dám ti požehnání
a až po zpovídání
ti rozhřešení dáno.
To bude zítra ráno.

Až přijmeš tělo Krista,
30 tvá duše bude čistá.
Pak vymodlíš si chleba
a všeho, čeho třeba.

Však nejsi čistý dosud,
běž proto trochu odsud!
35 Tam u zdi polož sebe
a opatruj tě nebe.«

Pak brána bouchla zase.
Tu poutník pozvedá se.
Mráz poněkud jej zebe,
40 však — pochází též z nebe.

Mnich dobrý ráno přišel,
poutník jej nevyslyšel,
neb nebe v oné době
si vzalo duši k sobě.

45 Mnich poklonil se k zemi
a kříži potom třemi
se pokřižoval v líci
a šel to bratrům říci.

Tu hlasy v kapli steré
50 mu pěly »Miserere«.

OTAKAROVĚ THEEROVĚ

Tys uvil věnce svých veršů z kovu
a struny tvé liry z bronzy byly,
zahořklé strofy hrdou bolest kryly,
jak rakve kryjí paže smutných rovů.

5 Kdes na vysoké věži u praporu
sám proti vichřicím a litému běsu
jsi zpíval neochvějně ku nebesům
svou ocelovou píseň plnou vzdoru.

10 A vždy, kdy hrom a siné blesky zuří,
tvou postavu jsem viděl na cimbuří,
jak zvedá vzhůru svoje tvrdé pěsti.

Tak stál jsi pevně nad ornicí země.
Však náhle zaburácelo tak temně
a blesk tě skosil, který všechny klestí.

DISONANCE

Kouř z cigaret a šum se sálem valí.
Kdos zpívá cosi. Opile se motá
hlas chraptivý, jak zazníval by z dáli.
Jen klavíru zabřinkne někdy nota
5 a hasne zase v těžké atmosféře.
Sta sklenic třeská o tácy a stoly,
chvílemi bouchnou někde těžké dvěře ...

Má hlava tolik duní, tolik bolí,
jak o svitu hvězd čistých snít by chtěla
10 a o měsíci, který nebe vítá.
Však kdosi nechce odtáhnout mi s čela
svou těžkou dlaň.

Má sklenka nedopita ...

POLSKO

Ach, bědný národe, jenž potácíš se
šedivým žitím na nejistých nohou,
zda nebojíš se, že tě ostré větry,
jež zuří dneska, skácet k zemi mohou?
5 V nervose chví se celé tvoje tělo,
jež alkohol a rozkoš sežrala již,
své nezdravé a chudé, bědné tělo
jak mrtvolu pod frakem černým tajiš.
Jen zelenavým okem šlehně někdy
10 jak Chopinovy písně žhává pasáž,
pak vše se zlomí v tupém tvójim zraku,
neb vidíš propast, kterou srdce drásáš.
Máš gesto ještě. Pouhé chabé gesto.
To vše, co z někdejší ti pravdy zbylo.
15 To připomíná pouze, že též u vás
tam v Polsku kdysi cosi bouřně žilo.
Ty teď se vláčíš bídne po hampejzích,
tvé ženy podvádí tě každé noci.
Což nebojíš se, že kdes na ulici
20 v kaluži bláta zhyneš bez pomoci?
Stín jako černý havran sleduje tě.
Až vypadne ti z rukou láhev whisky,
tu ruce zamne, pozatáhne pejzy
a nachytá krev zchřadlou do své misky.

VICHŘICE

Sám sedím v tmavém pokoji a hledím na ulici.
Tam vítr zuří, nařiká a šíleně si hvízdá.
Světélka matně blikají a domy v šero tmící
se tisknou k sobě zděšeně jak ptáci v svoje hnízda.

5 Mně zdá se teď, že vidím tam v tmě šeré zástup stínů.
Vyhublých, bledých chudáků, jež děsná hrůza zmítá.
Jich oči zhaslé lesknou se tak smutně v noci klínu,
rty bledé vichrem vzlykají, v něž pečeť bolu vryta.

To šilenci jsou ubozí. Ti nezří světlo denní,
10 jen v noci žalně sténají, když bezhvězdné jest nebe.
A vichřice jim od úst rve ten nářek, vzlyk a klení.
Jim srdce chladem chvěje se a mrazná noc je zebe.

Ach, chodci blahoslavení, vy, kteří navzdor větru
kráčíte pustou ulicí s vlající, jasnou kšticí,
15 kéž jednou v žití s čela vám prach temných nocí setru,
kéž vystavím též navzdory všem větrům svoji líci!

BALADA O JEDNÉ ZEMI

Ba, dvě stě roků žili zcela klidně.
Vzduch sice vlhký byl a trochu plísně
jim páchlo ve příbytcích, ale přece
jen klidně žili, ba i pěli písňe.
5 Zem byla pěkná! Pravda, pod kopyty
ji brázdili svým pluhem cizí volí.
Však lidé přece nezmírali hlady
a v neděli i maso znaly stoly.
Sic záda bolela i páteř od shýbání,
10 však tuhou páteř ona země měla.
A v neděli si dosti odpočali,
ba, směli jíti též i do kostela.
A po kostele do hospody k pivu,
kde moudré řeči hlučně rozprávěli;
15 tu znělo: »Právo! Svoboda! Zdar! Sláva!«
a jiný výrok hrdý tak a smělý.
Když mínění se trochu rozcházela,
tu porvali se, poplivali tváře
a domů potom odvezli je všechny
20 na stejně blátem postříkané káře.

Tak žili klidně. Tupost v bledém oku
neb rozvážlivost hodná moudrých lidí.
»Pán náš je dobrý, Pánbůh ještě lepší,
ať oslepne, kdo špatným všechno vidí.«

*

25 Však jednou z čista jasna zablesklo se
a přihnala se děsná, lítá bouře.
Lesk siných blesků hnal se po obloze,

nebesa plna krvavého kouře.
Pán zavolal je, neboť bát se začal.
30 (Chví před bouří se každá slabá těla.
Těž bál se, aby pleš mu nenamokla
a dešť mu nesmyl jemný pudr s čela.)

»Pacholci, pojdte! Pojdte držet sloupy,
ať neshodí je vichrů děsné vání!«

35 Sic neradi šli, zareptal i kdosi,
však přišli hned a přišli bez váhání.
Pán do sklepení skryl se v hloubi země
a odtud pacholky své komandoval.
Však hle, lid náš se jaksi zvláště choval
40 a šeptal větru: »Poval boudu, poval!«

Tu vítr bil a hromy burácely,
jak dýky míhaly se rudé blesky.
Ba zasažený ranou v statné tělo
tam padl mnohý statný hoch a hezký.
45 Pán skrytý v zemi výhružně jen volal:
»Jen počkej, až tě chytну, hloupý blesku!«
A spílal nebesům a spílal hromům
i chlapům svým do pitomců, mezků.

Tu kdysi kdosi cosi pozašuškal,
že k čertu shodit to, nač váhat déle.
50 Vpřed padáme a zezadu jsme biti
a stavení že celé ztrouchnivělé.
Tak zašeptlo se tam i tuto tiše,
ba kdosi hlasně dost to navrhoval,
55 a jeden muž, jenž trpěl dosud klidně,
ten vzkřikl: »Hrome, poval to již, poval!«

Tu pouštějí se krví slité ruce
a zvedají se k nebi žhoucí oči.
Ach Bože můj, to nejsou tupá bělma,
60 to orlí zraky v nebesa se točí!

*

Řvi, Perúne, a hřímej, hrozný hrome,
svou velepíseň, nebesa, nám pějte
a v naše těla dlouhou vazbou zchřadlá
bujarou sílu svoji nadýchejte!
65 Blesk mečem nám a štítem nebesa jsou,
myšlenky naše jako prudké mraky.
My byli slabí, ale tíseň bolů
z nás vychovala prudké, dravé draky.
70 Již pod rukou se řítí ztělé sloupy,
blesk udeřil a žalář náš již hoří.
Stěny se řítí, sloupy kácejí se,
již zpráchnivělý strop se dolů boří.

Jen pevně stujme, ruku dejme v ruku,
ať nezhneme ve záplavě kouře.
75 Jsme muži již. Teď posečkejme slavně,
až naše slunce vzejde na obzore.

NAŠE MLÁDÍ

Mám osmnáct roků, přece však
jsem stár, jak bych již tisíc let
se maně díval v tento svět,
až otupěl mi zrak.

- 5 Mé rty jsou žhavé, rudé tak,
však duše chladná jako led.
Kéž na úskalí již by vlét
rozbitý, ztlelý vrak!

VŮLE A MOC

Chcem lásku vám dát, však srdce nemáme,
chcem světy převrátit, však sotva zvedáme
své slabé, svadlé ruce.

5 Chcem ohnivou píseň zpívat k nebesům,
chcem navzdory hřímat skalním útesům,
však pláčeme jen v muce.

Chcem krví svou z kropit zprahlé ornice,
však žíly se chvějí slzy roníce,
neb naše krev je klatá.

10 My Boha chcem mít, však bílá hostie
se v chladných rukou našich rozpije
v kus šedivého bláta.

MODLITBA

Náš Bože zachmuřený, který vedeš věky
tak jako oře pode jhem a bičí,
již dost jsi ved nás noci, která divé vzteky
hvězd vyhaslých nám v cestu naši syčí.

5 Zpěv zapomněli jsme, jen žalm se z hrdel dere.
Žalm noci, kterými nám kázals jíti.
Sta roků stápěli jsme oči v stíny šeré,
sta roků necítili vůně kvítí.

Již dosti toho, Bože! Těla vlečem zchřadlá
a v srdce naše chmůra nocí vlétla.
10 Pak hrdá čela naše jistě by již zvadla,
jak květ, jenž nedočkal se slunce světla.

Nás vezmi za ruce! Jsou slabé tak a bolí,
že ničeho již dlouho netvořily,
15 že nebrázdily pluhem tak dlouho ve svém poli,
že dlouho tak již byly beze síly.

Chop se jich zlehounka a veď nás k oné hoře,
nad kterou slunce vystupuje zrána,
když na zlatém svém voze jede po obzore,
20 když zavřena již noci těžká brána.

Tam postav nás a zavolej nám slunce zlaté,
tam dovol čekati nám jeho záři.
Tam k nebesům se vzepnou ruce naše spjaté
a na nich spočinou jak na oltáři.

25 Sluneční paprsky tam zocelí nám svaly,
tam rannímu vstříc zazpíváme vítru,
až jasným hlasem naším otřesou se skály, —
tam vzdáme poctu — *svobodnému jitra!*

Ten, Bože, dej již uvítat nám plamen!

30 Amen!

ZÁPADNÍM LESŮM

Jsem uštván životem.
Mé nervy přepjaté jako struny
praskají s chrapotem
vysíleného hrdla žízni.

5 A všichni tu mi zrakem kuny
se lstivou přízní
pohlížejí v tvář.
Štván dokola divými běsy
přes skály, přes útesy,
10 na čele maje krvavou zář,
svým celým tělem, celou bolejší duší
a celým smutkem, jenž na mě se věší,
a všemi ranami, jež v srdce mi buší,
vzpomínám na vás, západní lesy ...

*

15 Mé lesy hluboké jak moře, smutně zachmuřené,
zardělé krví západu a těžké vůní polední,
ponuré šerem posvátným, jež dříve než se rozední,
si sedá na větve jítrem ještě nezvířené,
mé lesy plné teplého mechu a světlého kvítí,
20 na vás chci vzpomínat a o vás chci snít.

*

Polední ticho vyhráté opojnou vůní vysokého slunce.
Prudce květ voní. V dáli jak na tenké strunce
by zlehka kdos udeřil nesmělý tón.
Ležím tu sám, tak sám v hlubokém tichu,
25 krev klokotá mi v tichoučkém smíchu,
srdce mi bije jak nedělní zvon.
Posvátný klid tu. Hebký vítr se laská s vrcholky jedlí

a střásá jim ze klínů zářící zlato k zemi.
Stíny kdes v křovinách ukryté pomalounku se zvedly
30 a kráčeji tiše jak mniši zasmušilí
dlouhými alejemi.
O bolestech svojich si vyprávíme: já, lesy a země.
Tak tiše a beze slov povídám.
Bory a jedle hnány poledním vánkem hučí temně
35 a odnáší bolest, sám nevím kam.
Rozžhavené nebe, zbělené žářem, prokukuje nad lesy.
Těžké větve, plné vážné noblesy,
se sklánějí jak velké ruce nad varhany.
Duše má dřímá klidem zkolébána,
40 na slunci vyhřívajíc svoje dávné rány,
v hluboké ticho odevzdána.
Neviditelné varhany hrají.
Andante teplé mi po hrudí splývá.
Síly mi zrají
45 a cítím, jak nová síla, tak živá,
zaceluje mé jizvy.
Sním ...
Zdá se mi, že slunce ke mně se shýbá
a tiše mě líbá ... líbá ...

JDU...

Jdu...

Slunce se nad hory chýlí,
krvavý západ probouzí víly
v zapadlých jeskyních.

5 Jdu...

Na nebi mráčky bílé jak sníh,
purpurné krůpěje řinou se z nich
nebesům do náručí.

Jdu...

10 Lesy tak divně k večeru hučí.
Chvílemi zpívají, chvílemi skučí.
Slunce již zapadá.

Jdu...

15 Na srdce padá mi tesklivá nálada.
Cosi mě zdržuje, k spěchu cos nabádá,
jako bych ztratil tu cosi.

Jdu...

20 Soumrak již zemdlelé tišiny roší.
Les ještě šepce, jako když prosí
znavený poutník tiše.

Jdu...

Modravé stíny se snesly již z výše,
k sobě se vesnické tulí již chýše,
modravý kouř již stoupá.

25 Jdu...

Na nebi měsíc se zlehounka houpá,
rusalka v rybníku v šeru se koupá,
ode vsi nesou se zpěvy.

Jdu...

30 Kontury laňky se v křovinách zjeví,
stojí jak skála. Cos tuší, však neví,
stát-li či jíti dále.

Jdu...

35 Na nebi třpytí se hvězdičky malé,
ticho tu velebné, ticho tu stálé
tak jako v klenbě dómu.

Jdu...

Po zvlhlých trávnících vracím se domů.
Rád bych tak děkoval, nevím však komu.
40 Srdce bije mi tlukotem.

Jdu...

Vracím se domů. Domečky za plotem,
zdá se mi, diví se tomu.

*

Jsem uštván životem.

45 Jdu...

ČESKÉ ŽENĚ

Slyšíš, jak venku vichřice burácí divě?
Slyšíš, ty ženo, jak do oken bouřlivě bije?
Sedíš tu sama v mrazivé, studené jizbě,
u zchřadlých prsou bledé spí robě,
5 na prahu pes štkavě vyje.

V posvátném krbu již vichřice zhasila plamen.
Pohleď, tu popel je šedavý jak dnešní den.
Vichřice na střechu valí jen kámen a kámen.
Sedíš tu ztrnule, tak jako zakletý sen.

10 V dáli, kde v krvi o meče brousí se nůž,
stojí tvé děti, stojí tvůj muž.

Cítíš, jak v srdce tvé prudce se opírá bouře?
Cítíš, jak chce ti je odervat z hrudi?
Nemáš strach, ženo, že vzduch plný kouře,
15 krvavých nářků dítě tvé ze spánku vzbudí?
Padají paláce, hory a nebesa celá,
na svět se řítí potopa krve a bolu.
V srdce ti nová, šílená síla vjela.
Nikdo ti nesmete dítě tvé od nader dolů.
20 Byť by ti zabili všechny tvé drahé a milé,
zkojíš je žlučí a vichřicí svého nitra,
po bouři pošleš je, tak jako holoubě bílé
v paprscích velkého jitra,
aby ti utrhlo na hrobě dětí a muže
25 krvavé růže.

REMINISCENCE

Sám sedím v parku na lávce. Hrst smavých dětí
si hraje v písku. Slunce mocně praží z výše.
Sta bílých květů tetelí se teplem tiše.
Tam v stínu chůva staříčká, tam druhá, třetí . . .

5 Však náhle v úsměv tento temná chmůra vletí.
Zhas jasný paprsek, jenž rděl se dříve v pýše.
Ustrnul v očích dětí plamen z pohádkové říše
a stromy shrbily se jako ve zakletí.

Pták teskně vykřikl, v let dal se ulekaně,
10 zář nebes zhlty válících se mraků řady.
Dech teplých květů zchladnul. Hruza padla na ně.

Děťátka bojácně se náhle diví tomu.
Hoch, který dříve vesel hrál si v písku tady,
vzkřik plačky ke své máti: »Mámo, pojďme domů!«

U K R B U

- Vichřice venku skučí. Mrzne tam, až pálí.
Má babičko, nuž vykládejte. Oheň v kamnech plane,
a byť by v dálkách běsi stokrát zavzlykali,
ať stane se co stane, —
- 5 my v teple tu a přitulení úzce k sobě
si vykládejme tichým, vroucím hlasem
o oné dávno prchlé, dávno zašlé době,
vonící vůní polední a zlatým klasem
těch letních, žhavých polí.
- 10 Jen trochu hřeje krb a stůl je zcela holý.
Nač myslet na to. Venku hrozněj ještě.
Potlačme v srdci, co tam hlodá, bolí,
omyjme duši teplou vláhou deště,
jenž na jaře kdys padal v naše skráně,
- 15 když vrásky ještě nevzpomněly na ně.
Ach, vykládejte, babičko má! Jak to v krbu praská!
Krvavý svit se po nábytku potichouнку plazí
jak rudí hadi! U nás doma láska
a venku chodí vrazi.
- 20 Jest tma tu; dobře, že si v oči nevidíme.
Co jiného bych spatřil tam než slzy.
A tiše-li se v šeru tomto zamyslíme,
pak jistě, jistě vzpomeneme brzy
na dávno zašlá, dávno zhaslá světla,
- 25 jež kdysi zrána v duši naší vzkvetla.

Tak povídejte, babičko, mi! Teplo je tu. Zdá se,
jak něco by to zaplanulo ve dřívější kráse.
Znavený jsem. A vaše slova skorem se mi písní zdají.
Pradávnou písní modlitební. Kadidlo z ní vane,
30 plameny žlutých svic v ní tiše povídají
a občas slza skane.

Snad v krbu nevyhasne. Povídejte! Ano?
Tak budem tiše rozprávět, až v oknech vzplane ráno.

PRVNÍ SVÉ DÍTĚ POSÍLÁM DNES
DO ŠIRÉHO SVĚTA

První své dítě posílám dnes do širého světa.
Je sudba jeho svata? Je sudba jeho kleta?
Běž, dítě moje, s polibkem, jež vtiskl jsem ti v čelo,
tam vtiskl jsem též srdce své a všechno, co v něm vřelo.
5 Jsi malé jen a slaboučké, však nevracej se zpátky.
Neb v život jdeme vždycky jenom maličkými vrátky.
Ať slávu již mi přineseš či hořkost plnou bolů,
vždy k srdci zpět tě přitisknu, vždy dále půjdem spolu.

NEKYIA

»Nuž Teiresie, svatý věštče, pojď již
a upij trochu z moku rudé krve,
ať s chutí její vystoupí též tobě
chuť života! Jsou podobny si tolik.
5 A pověz mi, jak dlouho povleče se
můj Život světem. Nic mi nezatajuj
a pověz tak, jak věc se tobě jeví.
Mé týdny sečti, měsíce a roky,
ať Thanatos mě stihne připravena
10 k daleké pouti k sladké Persefone.
Povídej rychle, neboť zmalátněl jsem
a zdá se mi, že brzy těžký spánek
se snese na mě z těchto těžkých stínů.«

»Jinochu smělý, který živý vstoupils
15 v říš Hadu ponurého, hnán jsa touhou
jen trochu nahlédnout v rub kulis dějů
(neb proto pouze sem se hrouží lidé),
dej ruku mi a pohleď v moje oči,
jež vyhasly již v šerých těchto stínech!
20 Chci pověděti, co ti tají bozi
a přede zraky rozestru ti roucho
života tvého.«

»Nuže, tu máš ruku,
a pověz jen, jak dlouho ještě půjdu
blátivou cestou žití! Nechci více.«

25 »Ach, jak se díváš? Tvoje oko tají
cos chladnějšího nežli vody styžské.
Cos mroucího z nich vane. Jako z květů
uvadlých v parných nocích beze vláhy.
Šel Odysseus tudy, Aeneas a jiní.
30 Jim plálo oko životem a ohněm,
lesk slunce zlatý plál jim na zornicích
a ruce jejich, — rozžhavená ocel.
Jak moře vlnily se jejich svaly
a srdce bušilo jim jako štítý
35 hrdinů v ryku boje. Ulekaně
tu stáli, bojíce se černé Smrti.
Jen žítí chtěli pod zářícím sluncem
a pod širokým nebem.

Ty jsi bledý
a přicházíš, jak patřil bys již Hadu.
40 Máš ruce studené a vláčné jako
nemocné květy. Neslyším tvé srdce.
A oči, krůpěje to krve vyschlé,
jen chvílemi ti zbělí smutnou září
pohřebních pochodní.«

»Ach, Teiresie,
45 jak ticho tu a klidno. Usnu brzy.
Nač hovoříš mi o slunci a síle?
To slova tvrdá jsou a dovedou jen zranit
a omrzely mě i celý život.
Chci vědět pouze, kolikrát mě ještě
50 zbičuje slunce krvavými šlehy.
Znáš život náš, ty věštče zachmuřený?
Buď rád, neb statisíce Erynií
nás štve a rve nám srdce s útroby.
Sta běsů ze tváří se lidí šklebí

55 a všichni rdousí se. Krev stydká, chladná
jak shnilá voda páchne celou zemí.
Nám slunce svítí, hvězdy v noc se třpytí,
hoduje tisíc bohů na Olympu,
však srdci mému zmrzelo se všechno.
60 Stár dvacet roků cítím tíhu věků.
Nuž řekni, kolik ještě?«

»Třikrát kletý,
sedumkrát nešťastný, jenž neznáš síly
ni radosti a bolu zdravých!

Vidím:
již pečeť Smrti tmí se na tvém čele.
65 Než Artemis se pětkrát celou lící
usměje z nebes na tišiny lesní, —
vychladneš zcela; stín jak přebohý
se vrátíš sem v stín Bolesti a Smrti.
Pohrdáš životem a život zhrdá tebou.«

70 »Tak dlouho ještě?

Raději bych věru
tu zůstal. Duše tichem zkolébána
sny nejkrásnější snívá. Tam bych chodil,
kde Lethe teče, asfodely voní,
a zapomínal bych, jen zapomínal.
75 Mám tolik toho, co chci zapomněti,
že nevystačí na to celá věčnost.
Tak budu sám a vzdálen všeho žití,
úplně šťasten, bloudě ve svém snění.
Ba, zdá se mi tvář Smrti tváří matky
80 a ruce její k objetí zvou tiše.

Nuž děkuji ti, věštče Teiresie,
i za tu věštbu. Není v mojí moci
ji ukrátiti. Žíly rozřezal bych,
však obávám se, aby nevytekla
85 z nich líně jenom žlutá, ztuchlá voda.

Tož na shledanou vbrzku, šťastný starče!«

MAETERLINCK

Noc těžká čímsi. Měsíc divě honí
strž černých mraků. Stíny ulekané
se chvějí v trávě. V okně lampa plane
a otec, matka, dívky sedí pod ní.

5 Jest otevřené okno. Těžce květy voní.
Tak ticho tu. Jen větřík lehce vane.
Však stromy šeptají si, že se něco stane,
a tráva, zdá se, bledé slzy roní.

Ba, od hor temných cizinec již kráčí.
10 Jde pomalu, však přece dojít stačí,
než vzlykne půlnoc v ticho dechem zvonu.

Ten trávu sešlape a zláme kvítí,
klid rozruší a úděs strašný vznítí
a zmizí zas za vzlyku, pláče, stonu.

PŘED ODCHODEM

Tak tiše se tu rozhlížím . . .
Jsou strmé hory na obzoru.
Jest třeba příliš mnoho vzdoru,
jest třeba síly, vím to, vím,
5 však přece půjdu k nim.

Jsou cesty plny úkladů
a nebezpečím tmí se lesy.
A přece půjdu přes útesy,
byť chtěli za to v náhradu
10 mé tělo odvléct do Hadu.

Tam na horách již leží sníh.
Je ticho tam, jen nebe zpívá.
Sta jasných hvězd se na mě dívá,
já svěží sílu čerpám z nich.
15 Jdu krokem tužeb svých.

NOC

Tma těžce vleče se po temných stínech hrobů.
Nehybně na obloze mraky visí
jak maska zoufalce, v níž vidím vzteklou zlobu
a nenávistné rysy.

- 5 Unaven cestou, sedím, poutník žití,
na hrobě zapomenutém.
Vždyť nevím, kam své kroky obrátiti.
Já byl jsem vyhnán životem.
Až bílý měsíc prorve mraků mříž, —
10 až struny stříbrné se snesou mezi hroby
a zavzlykají mezi zlomenými kříži,
až bílé stíny vstanou ze záhrobí, —
tu vzpřímím se a v divém hrozném děsu
uprchnu v dál.
15 Ach kam? Vždyť ani neunesu
své srdce, ni svůj žal.

EDGAR ALLAN POE

Jde, bledá mrtvolně, a hledí na mou duši.
Široce rozevřené oči. V ztuhlé líci
dva květy hekatických růží. Cos chce říci,
však nemůže, jen mrtvým pohledem mě kruší.

5 V šíleném tanci hrůzy srdce moje buší.
Ty oči, hrozná oči stále z chmury tmící
se upírají na mě. Noc jest ve světnici
a přízrak bledý, který nikdo nevytuší,
jedině já. Kam šveš mě, bledý stíne?
10 Má duše nařiká a vzlyká, v pláči hyne
a zmirá v děsné hrůze. Půlnoc již tu skoro

a stále hledíš na mě zraky havraními,
jdeš bez přestání za mnou kroky šílenými,
kam štvát mě ještě chceš? O Leonoro!

NÁŠ ÚDĚL

Šlo mládí někdy pod většími mraky?
Byl někdy slunce východ krvavější?
Toužebněj někdy k nebi spěly zraky,
zda hvězda vyjde, která ukonejší
5 toužící duši?

Ne, — my jsme první, kteří v svoje ráno
se probouzíme hlasem divých hromů.
Nám osudem již do kolébky dáno
stát na vrcholcích srázných, skalních lomů,
10 kam bouře buší.

Tam blízko nebe vztýčit velký stožár,
tak pevně silný jako naše víra.
Byť ve tmách vřela vichřice i požár,
přec něco v nás, co nikdy neumírá, —
15 to naše cíly.

Dnes slunce vězněm mraků za mřížemi.
Však padnou též i tato pouta kletá, —
tu pohlédne zas věčné slunce k zemi
a na žerdi se jasně zatřepetá
20 náš prapor bílý.

SIRÉNY

Sirény zpívají!
Ó přátelé, což neslyšíte sladkých záchvěvů vzduchu?
Rozevřete má pouta, utište rytmus vesel!
Zbavte duši a srdce kletého vosku,
5 lepícího se a těžce tížícího!
Napněte sluch jak stříbrnou strunu,
neboť Sirény zpívají.

Och, slyšte, slyšte, pošetili,
probudte lesk ve vybledlých očích!
10 Což rudé květy zpěvů nevidíte?
Houpají se na hladině nekonečného moře
v siném lesku slunce zapadajícího.
A v každém bohyně, krásná, nesmrtelná,
plná vášně a ohně, který nezná mezí,
15 plná teskné touhy hrdého srdce,
plna radostného bolu tvořících bohů.
Neslyšíte jejich zpěvů,
neznámých, přicházejících z dáli a jdoucích
přes naše srdce, až k západním lesům;
20 líbají vyvolené.

Nehleďte tak tvrdě na mě zarytým zrakem,
ale odepněte řemeny, které ssají mou krev
a rdousí moje touhy.
Setřete špinavý pot ze zardělých čel
25 a pojděte!
Utrhněme spolu to, co podává nám neznámé božstvo
na otevřené ruce!

Co ostatní nám?
Padají vzpomínky, pouta s minulem, touhy do budoucna,
30 klesají na dno lodí,
do špíny a kalu,
jako vše všední a pošetilé.

Kdyby nám Olympští sedminásobnou věstili smrt,
pojďme přece, neboť zemřeme nesmrtelní,
35 zahalení v božské řízy tónů,
s očima zanícenýma rozkoší a poznáním krásy,
po boku bohyň.

Hleďte, jak růžová slunce lesknou se jejich těla
ve smaragdové trávě Ostrova.
40 Odhodte konečně vesla, zalomte kormidlo,
přistaňme, přistaňme!

Zvíříme v krvavé kaskády krev svého srdce.
Vytryskne vysoko,
vysoko nad zemi, nad hory,
45 nad ubohé zástupy kněží a prosebníků
tupých a zlých.
Neseni písní, kterou znají jen někteří,
ti, kteří milují život se všech stran
i s neznámých výšin.

50 Nuže duše prokleté, voskem zalepené, nevidoucí a neslyšící,
rozvažte, rozervete pouta,
neboť jaké zpěvy moh bych vašim tupým lebkám zpívat
než ty, kterých nechápete,
Zpěvy Krásy, která se dotekla jedině mě,
55 kterou na ostrově mého srdce,
upoutaného vašimi řemeny,
Sirény zpívají!

NÁVRAT

Zapadlo slunce, jen jizva zkrvavená
se táhne západem.

Srdce jsou smutná a láskou unavena,
že sotva dále jdem.

5 Již husté mlhy se od hor plazí k městu
v modravých závojích.

Již černé stíny se kladou v naši cestu
a zima číší z nich.

Jdem, cizí sobě, a zdá se z nenávisti
10 se tisknem k sobě blíž.

A láska naše jak v podzim slední listí
se chvěje, padá již.

Jdem bez mluvení. Jen v srdci přebíráme
hromádku popelu,

15 však nikde jiskry, všude trusky samé,
jež zbyly z pocelů.

Z mlh fantastických hlav tisíc město zvedá
a ulic chapadla.

Zde rozejde se láska naše bledá,
20 jež se dnem uvadla.

ROZCHOD

Šla bledá lůna nad krajinou
a ticho bylo zadumané, teskné.
Já vzpomněl na tě písni zcela jinou,
jež smutnou měsíční se září leskne,
5 jež poslední jak slza z vlhké řasy
se sklouzne v trávu, zapadne a zmizí . . .

Šel nebem zástup světel plavovlasý
pokorných hvězd, setkaných mlžnou přízí,
zamlklých tak, že zlekán zdvih jsem hlavu
10 a ze srdce mi kamsi píseň padla
v stříbrnou rosou zaslzenou trávu.

Podivná touha v duši se mi vkradla :
»Nahlédni v srdce, zdali ještě zpívá,
zda lásky píseň dosud nedoznívá !«
15 Já nahléd.

Ticho jako pod oblohou,
hluboké ticho, klidné, neustálé.
A z lásky, kterou svojí sešlapalas nohou,
jen popel zbyl. V něm jako hvězdy malé
jiskřičky svitnou, které k ránu zhasnou.

20 A nad tím nová touha jako měsíc bledá
rozlévá záři tišivou a jasnou
a v hloubi srdce novou píseň hledá.

TĚ, KTERÁ SE ZA MNOU OHLÉDLA

Mně květy očí svých jste dala znenadáni,
když šedou ulicí jsem krácel zasmušilý.
Tak vůně jejich náhle duši rozjasnily,
jak svěžích lučin rozveselí pozdrav ranní.

5 Já výskal bych a zpíval bez přestání,
a to mi v duši vdechlo tolik jaré síly,
že květy očí mně jste dala znenadáni,
když šedou ulicí jsem krácel zasmušilý.

10 Ach, přišly tak, tak tiše s hebkou chůzí laní
a v tanec na chvíli mě vzaly smavé dvě ty víly.
Já neodepřel, neboť tolik krásné byly,
a neznámá a krásná okamžiku paní
svých očí květy podala mně znenadáni.

SPOUTANÁ SVOBODA

Jsem volný jako motýl, který hledá květ.
Překrásných kalichů se tisíc kloní,
tisíce těžkých květů kolem voní,
však přece něco vábí zpět.

5 A chci-li zlíbat kdesi v slunci smavý ret, —
sta najdu jich a každý jiné krásy,
jen rukou stačí poodhrnout vlasy, —
však přece něco vábí zpět.

10 Ne, nelze, nelze nikdy na květ zapomnět,
jenž první láskou opojil mi žíly.
A dále od něj odletěti chci-li,
tím mocněj něco vábí zpět.

SLZY

Za deště slz jdem smutným žitím,
nad hlavou černé mraky.
A přec-li jednou projdem kvítím,
jsou také jejich čisté zraky
5 zroseny slzami.

I nebe slzami se třpytí,
hvězd zasmušilým okem.
Jak jinak máme žitím jíti,
když slzy jsou též ve hlubokém
10 azuru nad námi?

A okamžik-li milujeme,
let tisíc pláčem potom,
jen jednou-li se radujeme,
sta slz vypráví o tom,
15 když radost uhasne.

*

Jsou slzy vzácné drahokamy,
je smutek s touhou rodí
a oči jsou jim kolébkami,
pláč za ruku je vodí
20 truchlými alejemi.

A necht' jsou oči zkrvavené,
necht' hnisají a pálí,
necht' bolesti jsou rozčěřeně,
necht' spálené jsou žaly
25 a otupené již,

necht' zbidačené, stářím slepé,
necht' plny špín a smetí,
necht' nejhrdší je pata tepe,
přec všechny jejich děti
30 jsou plny čistých krás.

Jen bolem můžem očistiti
kal života a bídu.
Jen slzou můžem vykoupiti
kus štěstí si a klidu.
35 Jest peníz za radost.

A životu-li urvem chvíli,
jen malou chvíli štěstí,
přec říci můžem, že jsme žili,
byť bili by nás pěstí
40 po celých věků řad.

ČEKÁNÍ

Čekám tě, svatá, v strachu a touze
pokořen, s hlavou hluboko v prachu.
Čekám tu lehký tvůj krok,
bych v divokém vzmachu
5 vznesl se vysoko ku obloze
jak vítězný sok.

Před твоjim oltářem denně rozzáhám svíci,
oběť ti skládám, nezasvěcený,
přece však tolik milující
10 v očekávání.
Vím, že mé písně nemají ceny;
nejsou tvou rukou zoceleny.
Čekám tu oči tvé inspirující,
neznámá paní.

15 Čekám tu v noci smutného jara,
nemoha zpívat, nemoha žíti
tak, jak si přeje tvůj jas.
Pod tvojí nohou mi vyrosté kvítí,
proto chce v srdci touha má stará
20 za tebou jíti,
čekat na pokyn k novému zpěvu,
čekat na znamení dokonalosti,
čekat tu pokorně, bez trudu, hněvu,
tak jako služebník boží se postí,
25 čekat, až dovolíš v amfory světa
přelévat písně z kalichu srdce,
ať již je píseň posvátná, kletá,

zrozena v lesku či ve ústrce,
vždy ale s pečeti prstenu tvého
30 tajemstvím velikým zakletého,
před nímž se chvěji, před nímž se lekám,
na který v tichu tu čekám a čekám...

NÁPIS NA STARÉM HROBĚ

Poutníku, který jdeš mlád, s tváří hebkou,
zastav se na chvíli nad mojí lebkou!
Vzpomeň, že stráví ukrutný čas
na kost a kůži každíčkou z krás.

5 Slyš, jak jen nade mnou šeptají bory:
»Memento mori, memento mori.«

PÍSEŇ OSAMĚLÝCH CHODCŮ

Zapadlými stezkami zní tiché naše kroky.
V hájích neznámých si pějem nezpívané sloky,
osamělí.

Po trávnících nešlapaných, dále všeho světa
5 jdeme krajem nepoznaným v klín věčného Léta,
osamělí.

Tajemství my nezvíříme, které prales kryje,
projdem jenom zamyšlení lehkým krokem zmije,
osamělí.

10 Podél stezek, srázných strání rostě naše kvítí,
z těchto pouze můžeme my svoje písně vítí,
osamělí.

Před námi tu nikdo nebyl, pust i chodník vzadu.
Pojďte, bratři, vejdem tiše onu ve zahradu,

15 osamělí!

Znám tam místo (snil jsem o něm) v zeleni všech květů,
tam se sejdem, prach si slíbem s tváří svých i retů,
osamělí.

Zazpíváme onu píseň o poutnících žití,
20 kteří cestou nezchozenou vpřed jen chtěli jítí,
osamělí.

PÍSNĚ ZKLAMÁNÍ

Bouřlivá sonata

Moderato

Sbíhají kapky po oknech
ve stezkách stříbrně šedých.
Na srdce padla tíž příznaků,
příznaků smutných a bledých.

5 Venku to hučí a burácí.
Bouře se nad městem valí.
Zklamal jsem, nebo jsem klamaný?
Hromy jen skuhrají v dáli.

10 Zkalené proudy se náměstím
přes dlažbu kamennou ženou.
Zdá se mi, též že mě postříkly
špinavou, blátivou pěnou.

Andante

Pavouk mi upadl do klínu,
když jsem se nad květy shýbal.
Kdosi mě divoce odstrčil,
když jsem vás skoro již líbal.

5 Kdosi mě bolestí zakřičel,
kdosi mě udeřil pěstí,
kdosi tak daleko odehnal
tiché mé, bojácné Štěstí.

10 »Kdo je to?« ptal jsem se zvedaje
slzavé oči své v nebe.
V šedivém zrcadle oblaků
vidím jen sebe a sebe.

Allegro finale

Bouře šly duší mou zvrženou
za zvuku hudby a plesu.
V duši mou touhami vznícenou
nepadla kapka ni děsu.

5 Chtivě jsem otvíral dokořán
náruč svou tmavému mraku.
Větru jsem navzdor se postavil,
rytíř jak divému draku.

10 Výskal jsem rozkoší bouřlivých,
zpíval, jak duch můj mi kázal.
Tam, kde jsem dříve sám králem byl,
tam jsem teď ubohý vasal.

Smutně se dívám a chvěji se.
Mračna se nad horou kupí.
15 Bílá má paní již odešla.
Ve mně to kvílí a úpí.

POSLEDNÍ SERENÁDA

Píseň jsem přetrhl uprostřed.
Odpusťte, praskla mi struna.
Nemohu, nelze mi dále již pět,
kdyby i krásnější lúna
5 nad láskou naší nám vzcházela
ze klínů noci a snění.
Píseň jsem přetrhl uprostřed,
odpusťte, konce že není.
Bývají pohádky bez zvonce,
10 sraženy s okraje retů,
bývají písničky bez konce,
strženy v nejvyšším letu.
Nečiní tady výminek
ani ta královna, — Láska,
15 neboť v ní také, překrásná,
srdce neb struna vždy praská.

POVZDECH BĀSNĪKŪV

Písni má dobrá a laskavá,
tíží mě zklamaná láska.
Viš, že může i zklamati
právě ta nejhezčí kráska.
5 Stesk svůj teď hodím ti na záda,
dělej s ním, co se ti zlíbí!
Já teď zas vesele poběžím
k potoku chytati ryby.

PORTRÉTY MÝCH KLASIKŮ

Caesar

Stručnými slovy kážeš písařovi
znamenat prostě, jasným slohem děje.
Kol tebe Gallie se v jarním rouše směje,
však v tobě chlad, ježž nikdo nevysloví.

5 A přitom čítáš, zda než měsíc nový
se nad zem skloní, římských vládců reje
zašlapeš patou. Venku vojín kleje
a černou rukou pokrm v kotli loví.

10 Ve stanu šero. Slova monotonní,
jak z kovu kutá, zvoní od tvých retů,
že sotva písař zachytí je v letu.
Jsou jako prudký jezdec na komoní,
jenž navzdor větrům staví meč i líci
a volá hrozně: »Veni, vidi, vici!«

Ovidius

Já nejraděj tě míval ze všech pěvců Říma,
neb ve studených dnech jsi zapaloval záře,
jas přinesl jsi pohanského od oltáře,
jenž zburcoval i duši, která tupě dřímá

5 v žalární ztuchlé kobce. Nic ji nedojímá
a nikdy nedovede postavit se jaře,
nezmůže nikdy v sobě pokrytce a lháře.
Tvá píseň, Ovide, ta pouta na čas snímá,

10 tvá píseň jásavá, i píseň od Dunaje,
neb každá žhavou touhou po životě hraje,
byť zlého vyhnanství je utlumila clona.
Jen jednou projít sluncem ozářené kraje,
jen jednou okusit, vše pod sluncem co zraje,
a potom v tmy se zřítit v stopách Faethona.

Virgil

Ach, bledý pěvče, struny tvojí lýry
z měsíčních paprsků jsou jistě stkány.
Květ lilie v nich voní dechem panny
a teče horský proud, tak jasný, čirý.

5 Já nemiloval příliš tyto víry,
ni písní studených, v nichž znějí hrany.
Já nectil reky »bez bázně a hany«,
já miloval ty, kteří ve svět širý

šli za srdcem svým krvavým a chtivým. —
10 Ty těžkým rydlem psal jsi svoje básně
a hleděl okem sladce zádumčivým.
I duše tvá, ač jasná, — slabá přece.
Tvá slavná píseň zazní sice krásně,
však kanárčí to zpěv zpod mříží klece.

Homér

Dva nedostupné hrady postavil jsi z žuly.
Je nedobydem, kdyby tisíc dlouhých roků
jsme obléhali je. Neb k takovému soku
by nadarmo se bídné zbraně naše pnuly.

5 Jdem za tebou, jak řecké lodě k vlasti pluly
zářícím leskem slunce, v bouřném moře toku.
Však zhlížíme se pouze ve tvém jasném oku
a zastavujem dřív než v cesty půli.

Tys Ithakou, k níž marně naše lodě míří.
10 Však kde tys silným orlem, tam my netopýři.
Ty v Apollově sboru, my jen v spleti Medus
bloudíme zkamenělí předsudky a lžemi,
před jasným tvójím zpěvem bojácní a němí,
a hledáme jak slavný rek tvůj Odysseus.

Cicero

Vlastenče mocných gest a dlothých řečí,
mozolný staviteli vlastní slávy,
mě nedoal jsi, jak prý kdysi davy,
svou dojemnou a rozkřičenou péčí.

5 Nač chvástal jsi se, když měls sáhnout k meči?
Nač posunek jsi dělal zamítavý,
když hleděl někdo směrem tvójí hlavy,
by vybral muže k válčení a seči?

Nedělní patriot jsi! V stínu fora
10 se dlažbou řinula tvá moudrost sporá
jak břecha z tvójí vlastenecké špíny.
Byls lstivý sic, však jiní přec tě jali,
tak jak ty mnohým tobě hlavu vzali
a duši hnali mezi věčné stíny.

NEMOCNÉ MILÉ

Bledé ruce na poduškách,
rozpoutané, černé vlasy,
oči ohněm zanícené,
hleděte, noc již vzpomíná si!

5 Soumrak již se z venku krade.
Vzplanou hvězdy, vyjde měsíc.
Noc se zvolna k zemi krade
černé stíny nebem věsíc.

10 Pohleděte, tam blízko dveří
na nádvoří chodí kdosi.
Nevíte, ach moje oči,
proč tak pláče, proč tak prosí?

15 Stále, stále chodí venku
nesmělým svým tichým krokem.
Dívá se k vám do přístěnku
zaslzelým, teskným okem.

20 Počítá tam vaše vzdechy,
které krutá bolest budí,
počítá tam všechny stony,
jež se derou z těžké hrudi.

Počítá tam vaše slzy
jako očka od růžence.
Duší svou se na nich modlí,
srdcem uplétá z nich věnce.

25 Věnce smutných, bílých květů,
jež se na kříž Kristův věsí,
který stojí o samotě
u cestičky, mezi lesy.

U něj klečí v podvečeru,
30 dřív než přijde měsíc bledý,
duše smutných, zarmoucených,
jejichž srdce chladí ledy.

Kterým láska vymizela
ze srdce a smutných duší,
35 které ale zbylá bolest
stále trýzní, stále kruší.

Kteří vidí před svým zrakem,
kamkoliv ať již jej točí,
bledé ruce na poduškách,
40 ohněm zanícené oči.

Oči smutné, vyčítavé,
které pohledem svým pálí:
»Odešli jste, odešli jste,
až již jste mi všechno vzali.«

45 Vidí srdce rozdrásané,
vidí jizvy nezcelené,
vidí svoje bílé ruce
rudou krví zkrvavené.

Slyší vzdechy, slyší stony,
50 zavrou oči, hlavu níží,
ale přece jako řetěz
věnec slz jim hlavu tíží.

Tu se modlí o samotě,
na kříž svoje věnce věsí.
55 Rudé slunce dohořívá
tichounce tak mezi lesy.

Stromy k sobě šepotají.
Z úžlabin již stíny vstaly.
60 Západní mé smutné hory
nebe krví postříkaly.

KDYŽ NADZVEDL KDOS VÍKO
RAKVE TVOJÍ...

Když nadzvedl kdos víko rakve tvojí
a odhalil mi děsné tvoje líce,
tu poprvé jsem stanul v cestě svojí
a poprvé jsem viděl dál a více.
5 Ach, nebylo mi možno odtrhnouti
svých vytřeštěných zraků od tvé hlavy.
Já cítil, že mě někdo vprostřed pouti
sem před tajemství nejhroznější staví.
Přec zíral jsem, ač srdce v hrůze štkalo,
10 vše chtěl jsem vyčíst v svící bledém jase.
Již scházelo mi k pochopení málo,
když víko rakve padlo na tě zase.

*

Teď v těžkých nocích vidívám tě opět.
Tvůj zhaslý pohled děsnou hrůzu nítí.
15 Tu toužím navždy píseň svoji dopět
a za tebou a za Tajemstvím jíti.
Já neznal jsem tě v žití šedém roji,
však tam, kde nad tebou se svíce zachvěly,
tam, kde jsem stanul u mrtvoly tvojí,
20 tam poznal jsem, že my jsme přáteli.

NA HŘBITOVĚ

Jak mrtví sedíme tu vedle sebe.
Mně láska zhasla, vás zas smutek škrtí.
Jest ticho tu. Jen pláče těžké nebe
tu nad námi a nad zahradou Smrti.
5 Strom slzy svoje střásá v naše klíny.
Jsou stříbrné, jak olovo však tíží.
Tam u zdi míhají se temné stíny,
tam v koutě, mezi zlomenými kříži.
Jak hadi tráva po hrobech se plazí.
10 Jak slizká jest, jak závistně se svítí.
Hle, právě tam, kde leží samovrazi!
Ne, nehleďte tam! Pojďme! Třeba jíti,
dřív než se zvedne v dáli vítr dravý.
Proč hledíte tam stále v děsné muce?
15 Ach pojďte, pojďte! Zdá se mi, že z trávy
zvedají mrtví na nás bledé ruce.

JÁ VÝKŘIK TEHDY ČEKAL...

Já výkřik tehdy čekal,
když z osamělé stezky v noc jsem zíral.
Chlum černých mraků stékal
zhalenou bání nebes ve spleť spirál.

5 Já čekal výkřik světla
a ruku, která strhne mraky krve.
Ni jiskra nevyzlétla
a ve tmách bylo ticho jako prve.

Dny míjejí i léta.
10 Má stezka smutná tmou se plazí stále.
A stále duše kletá
tu čeká na výkřiky nenadále.

V SVÝCH LÁSEK ZAHRADĚ...

V svých lásek zahradě jsem rval si prudkou rukou
sta květů, které hezké měly líce.

Já děl: Tak větry osudu je aspoň nepotlukou
a já je vpletu sobě do kytice.

- 5 Však teď tu stojím tich a zádumčivý.
Květ kterýs omámil mě svojí vůní.
Jest jedovatě sladka. Smrt již na mě civí
a ponoří mě brzy v svoji tůni.

NAD CATULLEM

Ach u tebe, Catulle, poprve
v šed' oškubaných keřů vběhla kráska.
Nám plamen ohně šlehla do krve, —
— to byla Láska.

5 Nadzvedla lehkou rukou chrastí zvetšelé,
skočila na palouček naší duše svěží,
tam zatančila prudce, vesele
a v ústrety nám běží.

Tu poprve jsme ve pralesa šeru
10 (jenž temný jest a plesniví i studí)
zaslechli píseň, ozvěnu jež steru
nám v rozžhaveném srdci našem budí.
Neb v keřích prastarých, z nichž padá sivé jíní,
jež stavily nám chladnou svoji masku,
15 jsme náhle uviděli známou přítelkyni,
ach ano, — Lásku!

Tu pochopil jsem: Všechno zkamení
a šedým prachem pokryje se v čase.
Jsou všichni klasikové slamění,
20 v jichž rytmu nezní v nehynoucí kráse
ta, jejíž líce nezná žádná vráska, —
pohanská, čistá Láska.

JÁ

Hrst rispetti

I

V intimní bledou zář snů mojich lampa hoří,
z ní padá do duše zář fialově siná
a odkuds z neznáma zní hudba dálných moří,
jež na cos teskného mé srdce upomíná.

- 5 Vibrací nejslabší, že sotva sám ji slyším,
na nervech Tajemství dnes hraji nočním tiším,

v akcentech nejlehčích svých písní věnec pletu,
jda světem s úsměvem dvou chladných, mrtvých retů ...

II

Stříbrným tónem fléten bledý měsíc zpívá,
noc v strunách paprsků své pastorale hraje,
spodními oktávami — jako mlha sivá —
se vleče těžká bolest v temnou náruč kraje.

- 5 Já pastýř zasmušilý na píšťalu prostou
stesk zpívám v ozvěnu těm stínům, které rostou —,

a travou zrosenou i tichým šerem stromů
beránky bílé myšlenek svých ženu domů.

III

To bylo v šeru síně, když jsem tehdy zhlédl
rám černý bez ozdob, jenž matný pastel skrýval.
Byl obraz dívčí to. Líc plamen časem zbledl,
jen ještě v černých očích šlehal ohně příval.

- 5 A oko plamenné, jež kdys se jasně smálo,
teď jako by dvou perel leskem zavzlykalo.

Co malíř člověk vznítit v smíchu jiskry stálé, —
to malíř Čas tu změnil ve dvě slzy malé.

IV

Já zpívám nemocným a zarmouceným,
jež odkopl kdys Život u svých dveří,
co tápají tu ve tmách okem skleným,
pokorně čekajíce, až se zšeří.

- 5 V soumraky západu své štětce nořím
a kreslím to, — co vidí pouze oni

se temně míhat duše nad pohořím,
když slunce krvavé se k horám kloní.

V

Své písně hraji na jediné struně
v závratných pasážích a modulacích,
až cítím, již že Uklidnění vůně
jim bledě vzplály ve uštvaných zracích.

5 Snad usmějí se pohrdlivě Zdraví.
Ti nepochopí nikdy mého vzlyku.

Mně nelze jinam nakláněti hlavy.
Kdos s nimi dal mě do jednoho šiku.

VI

Jsou ve mně dvě. Ti stále jen se škrťí,
že tělo mé jich zápasem již chřadne.
Och, jak ten prvý nenávidí smrti.
Jest mladík to, jenž hledí v zítřky chladné

5 planoucím okem plným touh a přání,
jenž bije se a hlavy neuklání.

Kmet, jemuž slina u retů se chvěje,
bezzubou dásní naň se děsně směje.

SVÁTEK DUŠE

Dnes v duši se mi zvony nedělní
rozhlaholily čistě, jásavě
a moudře klidná píseň kostelní
se nesla kolem, — tichla v dálavě.

- 5 Mě slunce stisklo v objetí zářivou.
Já stanul. Sňal jsem s hlavy čapku svou,
pokřížoval se, štěstím zavzlykal...
Pak šťasten v temnoty jsem kráčet dál.

PÍSEŇ ROZSÉVAČOVA

Rozsévám semena do širých polí
od jitřních svítání v noční tmy.
Lán můj však stále je pustý a holý.
Boží se nesmíří oběťmi.

5 Od marné práce unaven kráčím.
Potem šat strhaný k tělu lne,
sotva že k loži dojíti stačím. —
Hruď tlačí noci bezesné.

Krvavé ráno když v okno mi třeskne,
10 znaveněj vstávám, než jsem leh.
Ponořen v předjitřních mlh slzy teskné,
čekám na purpurný slunce žeh.

Kamení pouze mi rodí má země,
bodláčí pálí mě do nohou.
15 Řeky tak vábivě hovoří ke mně,
bouřlivé větry jdou oblohou.

Přece však seji tu navzdory všemu
zatrpklá semena v líchu svou.
20 Nezkvetou kraji tak zkamenělému,
kde se jen vichřice prudce rvou.

Šílenou nadějí kojím se tiše.
V zem až zde padnu pod tíží let,
z mrtvého těla že přece se v pýše
na skalách vzepne krve mé květ.

V L E S E

Jdu bílou stezkou. S obou stran
mi ruce podávají vůně.
Sluneční pel jest rozstříkán
vysokých stromů po koruně.

5 Blatouchů žlutých ostrý žeh
palčivou radost v žíly šlehá.
Však z hlubin lesa stinný dech
si zádumčivě v duši lehá.

Jest u potoka svěží kout.
10 Och, květy jeho snadno svedou.
Tam prudce chtěl bych obejmout
venkovskou krasavici snědou.

VEČERNÍ PÍSNIČKA

Moje milá, v širé dáli, oblaka kam letí,
smím své lásce v lesním stínu malou píseň pěti?

Moje milá, v onom kraji, kam se slunce chýlí,
zda se tobě při mé písni líc rozjasnily?

- 5 Moje milá, za horami, kam se den můj tratí,
chceš jen chvíli, malou chvíli na mě vzpomínati?

SVATÝ KOPEČEK

Zástupy poutníků se tiše sluncem vlekou.
Kol strání prudce stoupá cesta ke kostelu.
Les dechne chvílemi sem písni svojí měkkou,
prohřátou vůní kvítí, pryskyřice, pelu.

- 5 Zpívají včely. Klasy praskají a zrají.
Velebně do dále se žhavé nebe klene.
Žebráci u cesty mdle cosi šepotají
prosebně zvedajíce údy zmrzačené.

VYSTŘÍZLIVĚNÍ

Kdes v lese snů svých květy myšlenek jsem sbíral.
Jak bylo tehdy krásně! Slunce žehlo v líce
a já tak šťastně zpívaje jsem na svět zíral,
splétaje rozhýřené květy do kytice.

5 Ó večer v komnatě mé všechno zavonělo!
Já s věncem na hlavě jak král jsem lehal k spaní.
Co prudkých touh mi z naivního srdce znělo,
než ze spánku mě probudilo šero ranní
svou chladnou dlaní. Zdi se ironicky smály
10 a na prsou mých hnusné ve směsici
mé zvadlé květy hnitím zapáchaly.

Já vzal je s odporem a hodil na ulici.

JITŘNÍ PÍSEŇ

Nesmělé jitro do tváří nám dýchlo
snem volných lesů, luk a dálných hor.
Vše divnou vírou v duši naší ztichlo,
i bolest krvavá i těžký vzdor.

5 Radostně klidni brouzdáme se bosí
chladící travou, lesní přes pažit.
Osení stříbří slzy ranní rosy.
Snad plakali jsme, — ale teď chcem žít!

Tam v mlhách krvavých den slunce tuší.
10 Vy myslíte, že nezasvitne sem?
Ach věřte jen, a věřte celou duší —
a vírou svou i slunce unesem!

JÁ PLAKAL...

Já plakal jsem dnes dlouho do půlnoci...
V mých slzách Bolest ke spánku se kladla
a zkolébána tajuplnou mocí
usnula k ránu znavená a zvadlá.

5 Když vzbudil jsem se, den již rozesmátý
mně tisíc květů házel do komnaty.

Tu cítil jsem: šel kdos kol mého snění.
A na rtech žhlo cos jako políbení...

NÁLADA

Zapadlá ulice, kdes na pokraji města.
Mlhavá noc se v černém blátě válí.
Svítilny zhasly již, jen na nároží v dáli
v šedivé páry mrká plamen malý.

5 Již všichni usnuli. Sny v těžkých mlhách visí.
Z vyhaslých krbů stoupá trochu dýmu.
Kdes zvonek zacinkal. Tam světélko se mihlo.
Ah, — kněz to kráčí k umírajícímu.

PŮLNOC

Střežte se půlnoci! Jsou hrozná jejich stíny.
Vám stačí bílý den a jasné jeho líce.
Jest k smíchu dlouhý dost a k pláči ještě více,
a jednou zklame-li, — vše nahradí zas jiný.

- 5 Však jak se tichý soumrak snese do dědiny,
zavřete pevně na noc staré okenice,
lehněte v teplá lůžka, zhasněte své svíce
a nezbudte se dřív než jitřní záblesk siný.

- Já bděl dnes přes půlnoc, až skoro do svítání.
10 Jest vždycky těžká hlava po probdělé noci
a ve dne zchladnou nervy vzňaté noční mocí.
Jsem velmi unaven a nemám tu již stání,
má víčka klesají a dech se stále krátí.
Ach, noc bych chtěl mít zas... a věčně, věčně spátí...

NA ZÁBAVĚ

V rozkošných parfumech a ve úsměvu dam
když pohár rozkoší ret chtivý smáčí,
jsem v koutě u dveří vždy opuštěn a sám
a je mi pusto tak, — až skoro k pláči.

- 5 Jest hrozné chtít se smát a náhle zaplakat,
jest hrozné vpálenou mít pečeť bolů,
když všude jaro září ze zahrad
a křičí k tobě: »Zataněme si spolu!«

Však smutnou útěchu mám v srdci ukrytou
10 (tou těším se, když duše radost ztratí):
Až všichni budete mít číši vypitou,
pak já se budu veselit a smáti!

ŽEBRÁCI

Stávali žebráci podél cest
a o haléř prosili pány.
Těžký jest osud: žitím se nést,
když na těle hnisají rány.

5 Září-li počasí překrásné,
štědřejší bývají páni,
jak ale sluníčko pohasne,
tu groše jim nedají ani.

10 Radím vám, žebráci: Sluneční jas
když vznítí žár štědrosti boží,
štědrými dárci vám budou snad zas,
když blesknete ve tvář jim noži!

POJĎ, MILENKO!

Pojď, má milá! Noc vzlouzla do zahrad.
Pojď, dnes ti říci chci, jak mám tě rád.

Než pobledne tvář mému měsíci,
nach růží vešlehnu ti do lící.

5 Hle, hvězdy padají tam v naši dolinu.
Pojď, schytáme je všechny do klínu

a tam, kde stín je spolehliv a něm, —
rty svými z nich si věnec upletem!

DNES O ČERNÝCH JSEM OČÍCH SNIL...

Dnes o černých jsem očích snil,
jež démonicky plápolaly.

Dvě tvrdá ňadra smavých vil
mně k hříchu srdce rozhoupaly.

5 Dnes po objetích toužil jsem,
jež duši by mi zapálily,
a rtů jsem viděl rudý lem,
jenž všleh mi plamen děsné síly,
a vůní kvítí byl jsem jat,
10 jež šíleně mě omámila.

Dnes onu chtěl jsem milovat,
jež láskou by mě usmrtila.

ZTRACENÉ DNY

I

Za motýlem svých snů den celý jsem se honil.
Však teď mi ulét, — ani nevím kam.
Ztracený den již hlavu k spaní složil.
Unaven, blátem domů utíkám.

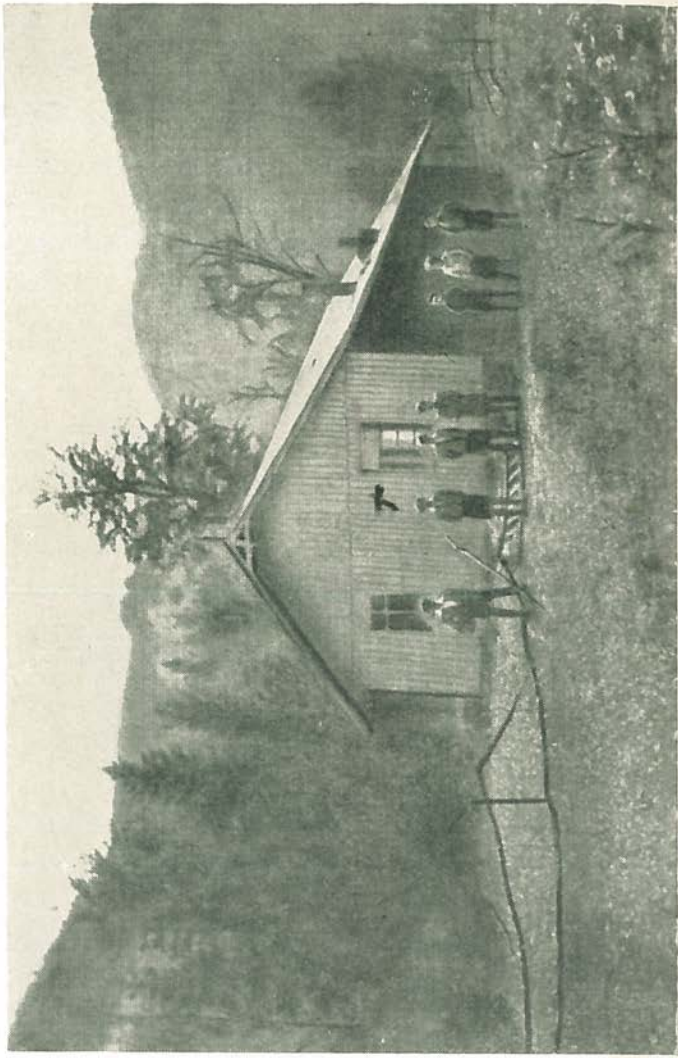
II

Dnes ráno chtěl jsem slunce jasné
stisknouti ve své náručí,
v poledne chtěl jsem libý chládek,
jenž žhavým žářem nemučí, —
5 teď večer jen si přeji k tomu :
tu sílu mít, bych došel domů.

Smůle jitra do trávi náia dychlo
mim polněk žer, luk a dočůžek hor
Tě demou věrou v duši naší sholilo
i bolest krvavá i těžký vzdech

Rádostně klidem brázdám u lvi
oblačníka tráou, žerit má pasit
svět přibit slzj paut pozv.
Luna plavala jme Ale led - stěnou jít!

Tam v pulkách krumvých ten stouci leuit
by nuplile, že uzanovka sam
O, věte jn - a věte celou ten
a věrou vrn i slunce přecou!

V Ý P R A V A

Rozžehněte své duše v jasný plamen
a kráčejte tiše za mnou!
Potměšilá jest noc, úskoky strásá nám s ramen,
hrozí i nadějí klamnou, —
5 však pojd'te přec klidní a důvěřiví.

Znám vprostřed lesa, ve klenbě prastarých stromů
staříčkový kámen, starobou sivý.
Nepraskl dosud údery hromu,
nezhátral léty, nezměkl dlouhými dešti,
10 jen divně se směje,
podoběn proroku, který za noci věští.
Když rusalky tančily kol něj své reje,
pohanští dědové k obětem býky naň kladli,
aby pak s vírou odešli v seče.
15 Prameny obětní krve na jeho lících pozvolna chladly,
zatím co v dáli se křížily meče.

Tam půjdeme, přátelé, stezičkou strmou a úzkou,
svítíce plamenem neuhasitelného žáru,
opojení tajemstvím lesa a první bratrskou schůzkou.
20 A u oltáře staneme, bez bohatých obětí, darů,
jen s jediným přáním, s jedinou divokou touhou:
vymodlit z oltáře, na kterém řadu let dlouhou
dědové kladli své bronzové dlaně,
kapku té čisté, silné a pohanské síly,
25 jež splácela ránu ráně,
vzdorně vždy týčila hlavu a praporec krvavě bílý,
přímými cestami vedla své odplaty, rány,

neotrávená nocí, sluncem zlatým ožehnutá,
laskavá k dobrým, k divokým divoce krutá.

*

- 30 Pojďme! Šat náš otrocký nechť rozervaný
zůstane v trní a s ním i trochu krve.
Nazi, čistí, zjasnění zázračnou silou svou vnitřní,
přijdeme dřív, než v kraji se zapálí prvé,
svobodné paprsky jitřní!

MĚSÍČKOVĚ — ZÁVISTNÍKU

Vždy jsem ti, měsíčku, záviděl,
že nebem jdeš — posel jak boží,
já že pak v prachu tu na zemi
jen přes samé vláčím se hloží.

5 Tak útrpně vždy jsi se usmíval
mé mrzuté, únavné pouti.
Takové útrpné úsměvy
nejvíce zlobí a rmoutí.

Měsíčku, — dnes ale zdá se mi,
10 tvář jaksi máš závistně bílou.
Á, — ty jsi mě asi zahlédl,
jak líbal jsem krásnou svou milou?

Chudáčku, běž! Však si pamatuj:
tam na nebi božsky je sice,
15 ale tu na zemi častokrát
božského stokrát je více.

ČEKÁM VÁS...

Čekám vás, — však nepřijdete as,
již slunce horám západním tak blízko.
Pozdního léta plamen tiše zhas,
podzimní vítr zadul přes strnisko.

- 5 Vy nejdete. Však slunce klesá níž.
Nepálí; rány mé jen tiše hladí.
Tak v lidském životě to bývá již,
že někdo klamán jest a někdo zradí.

- Den uhasl a marné čekání...
10 — Ztracenou stezkou k domovu se krađu
a zdá se mi, že vichor nahání
i v srdce mé stín podzimního chladu.

MODLITBA PŘED BOUŘÍ

V Tvou ruku pokorně dlaň svoji vkládám,
bych nezabloudil v temné, těžké pouti.
Jde od hor bouře. K vzteklým mraků řadám
se blíží noc a chce je obejmouti.

5 Pojď ke mně, Pane můj! Má duše klesá
a kolem propastí jde bolem štvána.
Jas naděje mi všlehni na nebesa
a olej svůj mi vlož, kde pálí rána!

10 Mou duši nasyť tichem svého hlasu,
tam pust' ji, mračná bouř' kde hřímá třeskem.
Pak klidně půjdu k mraku svého Času,
bys zapálil mě posvátným svým bleskem.

EPILOG

Neškleb se tak děsně na mě, Ironický!

Hle, tu Ti vrážím do Tvého jizlivého chřtánu
cáry svých snů a hadry fantasií
zkrvácené hnisajícími vředy lidského těla.

5 Proč přišel jsi ke mně dnes a proč šlehem svého biče,
jsi mi ukázal,

že nezpívám,
ale vrhnu bláto ubohé a malicherné?
Proč zapálil jsi mou duši v nejvyšší zoufalství,
v zoufalství člověka,

10 ani nešťastného boha, ani šťastného zvířete;
člověka,

jehož vůle jest zmrzačena
od marného zvedání se k nebi?
Proč rozsvítil jsi miliony hvězd,

15 proč postavils nás mezi slunce a měsíc
a proč vložil jsi do mého srdce ozvěnu své Tvorby,
která mě zžehuje v plamen,
kterého nikdo nepotřebuje,
jenž marně zmítá se ve zpuchřelém majáku
20 na břehu Tvého nekonečného Oceánu.

Zde máš děti mých snů,
mrzáky nedonošené, zlomené tíží slov,
podepřené o slabé berly mé ješitnosti,
které vráz zlomily se silou Tvého zraku.

25 Proč konečně, Ironický,
proč dnes rozkázal jsi mi pochopiti,

že vše je marnost?
Jistě, aby jsi zítra,
až omámí mě Tvůj stín táhnoucí se nocí
30 a spánek — noční motýl vznášející se v tichu lidského
doupěte,

abys mě zase za sebou vláčel prachem Života,
který padá z Tvého hvězdnatého nebe,
až by jsi mě konečně někde
roztříštil na tisíc podobných úlomků lidství
35 a rozesel znovu do plání vesmíru.

Teď pouze škrtyš mě břemenem mých písní,
písní bez křídel,
skřehotavých a opelichaných to havranů,
kteří navzájem si vyrážejí oči
40 tupými zobáky.

Tu jsou, Ironický! . . . Oslizly od Tvých slin.
Hnusí se mi, neboť zapáchají.
Vem si je a znovu zavři mi oči!
Zdá se mi, že již shořely jejich křečovitě nervy,
45 marně snažíce se promítati krásu duše
na šedivý rubáš Života.